

มหาวิทยาลัยสยาม
Siam University

๑๑๓ – ๑๐๘

การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

Version: 1 : 2553

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป >> <http://elearning.siam.edu>

ระดับภาษา
และ
การใช้ภาษาที่ถูกต้อง

อ.รักษ์พงศ์ ธรรมพสุณา

เนื้อหาสำคัญ

ภาษาแบบเป็นทางการ

ภาษาแบบไม่เป็นทางการ

ตัวอย่างการใช้ภาษาระดับต่าง ๆ

ภาษาพูด-ภาษาเขียน

หลักการใช้ภาษาที่ถูกต้อง

ตัวอย่างการใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้อง

ระดับภาษา

ภาษาแบบเป็น ทางการ

- ภาษาระดับพิธีการ
- ภาษาระดับมาตรฐาน
ราชการ

ภาษาแบบไม่เป็น ทางการ

- ภาษาระดับกึ่งทางการ
- ภาษาระดับสนทนา
- ภาษาระดับกันเอง
หรือภาษา

ตัวอย่างการใช้ภาษาระดับต่าง ๆ

(๑)“...ขอพระบรมเดชาอนุภาพมहिมาแห่งสมเด็จพระบูรพ-
มหากษัตริยาธิราช จงคุ้มครองประเทศชาติและประชาชน
ไทยให้ผ่านพ้นสรรพอุปัทวพิบัติทั้งปวง อริราชศัตรู
ภายนอกอย่าล่วงเข้าทำอันตรายได้ ศัตรูหมู่พาลภายในให้
วอดวายพ่ายแพ้ภัยตัว บันดาลความสุขความมั่นคงให้
บังเกิดทั่วภูมิภมณฑล บันดาลความร่มเย็นแก่ อเนกนิกรชน
ครบคามเขตขอบขัณฑสีมา...”

(ภาวาส บุนนาค, “ราชาภิสดุติ.” ในวรรณลักษณะวิจารณ์เล่ม ๒ หน้า ๑๕๙.)

(๒) “... บทละครไทยเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของวรรณกรรมไทยเป็นวรรณกรรมที่ประพันธ์ขึ้นทั้งเพื่ออ่านและเพื่อแสดงรูปแบบที่นิยมกันมาแต่เดิมคือบทละครรำต่อมา มีการปรับปรุงละครรำให้ทันสมัยขึ้นตามความนิยมแบบตะวันตก จึงมีรูปแบบใหม่เกิดขึ้น ได้แก่ ละครดึกดำบรรพ์ ละครพันทาง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการรับรูปแบบละครจากตะวันตกมาดัดแปลงให้เข้ากับสังคมไทยและวัฒนธรรมไทย ทำให้การละครไทยพัฒนาขึ้นโดยมีกระบวนการแสดงที่แตกต่างไปจากละครไทยที่มีอยู่มาเป็นละครร้อง ละครพูด และละครสังคม”

(กันยรัตน์ สมิตะพันธุ์, การพัฒนาตัวละครในบทละครพระราชานิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในบทความ วิชาการ ๒๐ ปี ภาควิชาภาษาไทย หน้า ๑๕๘)

(๓) “... ฉะนั้นในช่วงเรียนอยู่ระดับมัธยม ผู้ที่ขยัน มุ่งมั่นจะเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้จะไม่สนใจสิ่งแวดล้อม รอบกายทั้งสิ้นยกเว้นสิ่งที่เขาคิดว่าจะสามารถทำให้ เขาสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ชีวิตนักเรียนมัธยมจึงมี แต่ตีวตีวและตีว กีฬาฉันไม่เล่น กิจกรรมฉันไม่มีเวลา ทำ และยิ่งห้องสมุดฉันไม่ทราบว่าจะเข้าไปทำไม เพราะเวลาทั้งหมดจะต้องใช้ท่องตำราอย่างเดียวแล้ว ก็มักจะประสบความสำเร็จตามที่คิดเสียด้วย คือ สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้...”

(เปล่งศรี อิงคินันท์ ต้องขอให้อาจารย์ช่วย ก้าวไกล ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๔ หน้า ๒๗)

(๔) “...จากกรณีที่หลวงพ่อกุณปริสุทธโธ เกจิตั้งแห่งวัดบ้านไร่ ต.กุดพิมาน อ.ด่านขุนทด จ.นครราชสีมา ได้อาพาธลงอย่างกะทันหัน มีอาการอ่อนเพลียอย่างหนักเนื่องจากต้องตรากตรำทำพิธีปลุกเสกวัตถุมงคลและเคาะหัวให้กับบรรดาศิษยานุศิษย์จนไม่มีเวลาพักผ่อนเกิดอาการหน้ามืดจนกระทั่งลูกศิษย์ต้องหามส่งโรงพยาบาลมหาราชนายแพทย์เจ้าของใช้ได้ตรวจร่างกายแล้วแจ้งให้ทราบว่าเป็นไข้หวัด”

(เดลินิวส์ ๒๗ มีนาคม ๒๕๓๙)

(๕) “.... มึงจะไปไหนไอ้มันกูสั่งให้ปล่อยมันไว้ อย่าง
นั้นไม่ต้องสนใจกูอยากนั่งดูมันมองมันตายช้าๆเลือด
ไหลออกจนหมดตัวและหยุดหายใจในที่สุดถึงจะสม
กับความแค้นของกู...”

(วราภา, นางละคร, สกุลไทย ปีที่ ๔๒ ฉบับที่ ๒๑๖๒ หน้า ๑๐๗)

(๖) “... บิ๊กจา เตรียมเดินเครื่องวางงานกีฬาาว
จะเสนอเป็นคณะกรรมการวุฒิสภาการกีฬาด้งบ
หนุนซีเกมส์ เอเชียนเกมส์ หรือยกกับความเป็น
เจ้าเหรียญทองส่วนสมาคมตะกร้อว่าแตกเป็นเสี่ยง
ให้พิสูจน์กันในตะกร้อคิงส์คัพหนที่ ๑๒ ใครผลงานดี
ได้พิจารณาทำทีมชาติ”

(เดลินิวส์ ๒๗ มีนาคม ๒๕๓๙)

ภาษาพูด-ภาษาเขียน

ภาษาพูด ได้แก่

- ภาษาที่ใช้สื่อสารทางวาจาในชีวิตประจำวัน
- ใช้ในงานเขียนที่ไม่เป็นทางการ
เช่น บทความวิจารณ์ข่าว ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา
หรือในวรรณกรรมประเภทต่าง ๆ

- ❖ ภาษาพูดสามารถเลือกใช้ถ้อยคำได้หลายระดับ ขึ้นกับโอกาสที่พูดและฐานะของบุคคลที่สื่อสารด้วย แต่จะไม่เคร่งครัดมากนัก
- ❖ ระดับภาษาที่เป็นภาษาพูด ได้แก่ ระดับสนทนา ภาษาระดับกันเอง

ภาษาพูด-ภาษาเขียน

ภาษาเขียน ได้แก่

- ภาษาที่เป็นลายลักษณ์อักษร ใช้เขียนเพื่อบันทึกไว้เป็นหลักฐานสามารถนำมาอ้างอิงได้
- ภาษาเขียนที่ใช้ในงานเอกสารที่เป็นทางการจะใช้ภาษามาตรฐาน (ภาษาทางการ) ยึดหลักการใช้ภาษาที่ถูกต้อง อ่านเข้าใจง่าย และไม่นำภาษาพูดมาปะปน

- ระดับภาษาที่จัดเป็นภาษาเขียน ได้แก่
ภาษาระดับพิธีการ ระดับมาตรฐานราชการ
- ภาษาระดับกึ่งทางการ จัดเป็นภาษาเขียนที่ไม่เคร่งครัดนัก

หลักการใช้ภาษาที่ถูกต้อง

การใช้คำ

- การใช้คำต้องพิจารณาให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์
- ความหมาย
- ระดับของคำ

หลักการใช้ภาษาที่ถูกต้อง

การใช้ประโยค

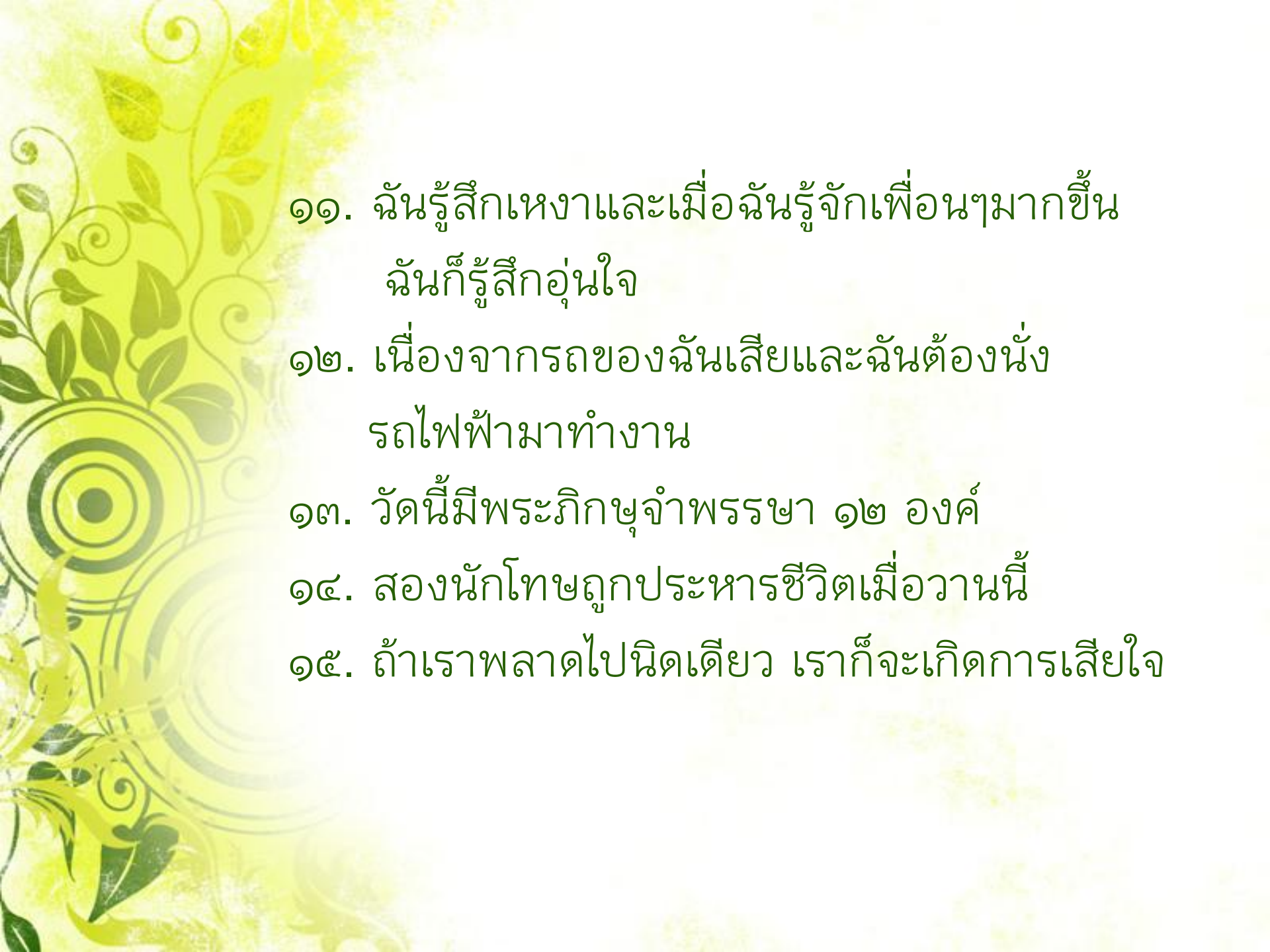
- การใช้ประโยชน์ต้องพิจารณาให้ประโยค
 - ถูกต้อง
 - กะทัดรัด
 - ชัดเจน
 - สละสลวย
 - ลำดับคำในประโยคถูกต้อง

ตัวอย่างการใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้อง

๑. คนพาลนั้นถ้าเลี้ยงได้เราควรจะเลี้ยงเสียในกรณีที่เลี้ยงได้
๒. คนยากจนที่ขัดสนเงินทองย่อมต้องทำงานหนัก
๓. คนที่จับเชือกควรจะเป็นคนสาว
๔. เขาไม่ชอบทานข้าวเย็น
๕. ส่วนผสมมีแป้ง มัน น้ำตาล ทราย เกลือสีผสมอาหาร และไข่ไก่

ตัวอย่างการใช้ภาษาที่ไม่ถูกต้อง

๖. เราไปเยี่ยมคนเจ็บด้วยกัน เมื่อไปถึงคนไข้อาการดีขึ้นแล้ว
๗. เขาถูกมองอย่างดูถูกจากเพื่อนๆ
๘. เขาเข้ามาในห้องพร้อมกับหนังสือ
๙. การเรียนวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารนั้นต้องเข้าใจ
หลักพื้นฐานของการสื่อสารได้แก่ทักษะการฟังทักษะการพูด
ทักษะการเขียน และทักษะการอ่าน
๑๐. องค์การโทรศัพท์กำลังปรับปรุงการบริการเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับประชาชน

-
๑๑. ฉันรู้สึกเหงาและเมื่อฉันรู้จักเพื่อนๆ มากขึ้น
ฉันก็รู้สึกอุ่นใจ
 ๑๒. เนื่องจากรถของฉันเสียและฉันต้องนั่ง
รถไฟฟ้ามาทำงาน
 ๑๓. วัดนี้มีพระภิกษุจำพรรษา ๑๒ องค์
 ๑๔. สองนักโทษถูกประหารชีวิตเมื่อวานนี้
 ๑๕. ถ้าเราพลาดไปนิดเดียว เราก็จะเกิดการเสียใจ

คำถามท้ายบท

แหล่งอ้างอิง

คณาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ภาษาไทย ๑.

พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,๒๕๓๘.คณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

การใช้ภาษาไทย๑. พิมพ์ครั้งที่๔ .กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๕.

_____ . การใช้ภาษาไทย ๒. พิมพ์ครั้งที่๓. กรุงเทพฯ :สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๒.

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ (บรรณาธิการ). ภาษากับการสื่อสาร. นครปฐม :มหาวิทยาลัยศิลปากร , ๒๕๔๓.

บรรเทา กิตติศักดิ์ (บรรณาธิการ). ภาษาเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ , ๒๕๔๒.

ผอบ โปษกฤษณะ. ลักษณะสำคัญของภาษาไทย การเขียน-การอ่าน-การพูด-การฟังและราชาศัพท์. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น, ๒๕๔๑.

ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. ภาษากับการสื่อสาร. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร. ๒๕๔๐. เป็นต้น